

Klub poslanika „Crno na bijelo“
Podgorica,
15. novembar 2021.godine

CRNA GORA
SKUPŠTINA CRNE GORE

PRIMLJENO:	15. 11.	2021. GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	26-1/21-10	
VEZA:		
EPA:	336 XXVII	
SKRAĆENICA:	PRILOG:	

SKUPŠTINA CRNE GORE
n/r PREDSJEDNIKU SKUPŠTINE

Na osnovu člana 93 stav 1 Ustava Crne Gore podnosim **PREDLOG ZAKONA O IZMJENI I DOPUNI OPŠTEG ZAKONA O OBRAZOVANJU I VASPITANJU**, radi stavljanja u skupštinsku proceduru.

Poslanica:

Božena Ješušić

ZAKON

O IZMJENI I DOPUNI OPŠTEG ZAKONA O OBRAZOVANJU I VASPITANJU

Član 1

U Opštem zakonu o obrazovanju i vaspitanju („Službeni list RCG“, br. 64/02 i 49/07, i „Službeni list CG“, br. 45/10, 39/13, 44/13, 47/17 i 59/21) u članu 73 stav 1 riječi: „dva predstavnika zaposlenih i jedan predstavnik roditelja“ zamjenjuju se riječima: „dva predstavnika nastavničkog vijeća i jedan predstavnik savjeta roditelja“.

U stavu 2 riječi: „dva predstavnika zaposlenih“ zamjenjuju se riječima: „dva predstavnika nastavničkog vijeća“, riječi: „i jedan predstavnik roditelja“, zamjenjuju se riječima: „i jedan predstavnik savjeta roditelja“

U stavu 3, riječi: „tri predstavnika zaposlenih“ zamjenjuju se riječima: „tri predstavnika nastavničkog vijeća“.

U stavu 5 riječi: „tri predstavnika zaposlenih“ zamjenjuje se riječima: „dva predstavnika nastavničkog vijeća“ i poslije riječi: „jedan predstavnik socijalnih partnera“, dodaje se zarez i riječi: „jedan predstavnik savjeta roditelja“.

U stavu 10 riječi: "može prisustvovati predstavnik učeničkog parlamenta, odnosno polaznika i predstavnik studenata" zamjenjuju se riječima: "može prisustvovati do 3 predstavnika učeničkog parlamenta, odnosno polaznika i predstavnika studenata".

Član 2

U članu 76 stav 1 poslije tačke 1 dodaje se nova tačka koja glasi:

"1a) bira i razrješava direktora ustanove;"

Član 3

U članu 80 st. 5, 6, i 7 mijenjaju se i glase:

„Direktora privatne ustanove bira i razrješava osnivač, uz saglasnost školskog, odnosno upravnog odbora.

Direktora javne ustanove bira i razrješava školski, odnosno upravni odbor većinom glasova.

U postupku izbora direktora javne ustanove školski, odnosno upravni odbor obrazuje tročlanu komisiju koja sa kandidatima koji ispunjavaju propisane uslove obavlja usmeni intervju, razmatra priložene programe razvoja ustanove, pribavlja savjetodavno mišljenje nastavnčkog, odnosno stručnog vijeća i o tome dostavlja izvještaj školskom, odnosno upravnom odboru i ministru.

Poslije stava 8 dodaju se tri nova stava 9, 10 i 11 koja glase:

„Na izbor direktora iz stava 6 ovog člana saglasnost daje ministar.”

„Ministar saglasnost iz stava 9 ovog člana daje u roku od 15 dana ili može školskom, odnosno upravnom odboru da vrati predlog na ponovno odlučivanje.”

„Ministar je dužan da da saglasnost ako isti kandidat bude ponovo izabran.”

Član 4

U članu 89 stav 1 poslije tačke 1 dodaje se nova tačka koja glasi:

„1a) daje savjetodavno mišljenje školskom, odnosno upravnom odboru prilikom izbora i razrješenja direktora.”

Član 5

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

OBRAZLOŽENJE:

I USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenja ovog zakona sadržan je u članu 16 stav 1 tačka 5 Ustava Crne Gore kojim je propisano da se zakonom u skladu sa Ustavom, uređuju i druga pitanja od interesa za Crnu Goru.

II RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Donošenje Zakona o izmjeni i dopuni Opšteg zakona o obrazovanju i vaspitanju ima za cilj obezbjeđivanje uslova za efikasnije funkcionisanje školskih i upravnih odbora, kao i ostvarivanja kvalitetnijeg rukovođenja radom obrazovno-vaspitnih ustanova.

Uzimajući u obzir raznolikost u strukturi i ovlašćenja koja ovi odbori imaju, neutemeljno je da presudnu ulogu u izboru i razrješenju direktora škola ima ministar, nezavisno od toga da li on samostalno donosi tu odluku ili na prijedlog bilo kakve komisije. Zakon mora biti ujednačen, a njegove norme ne mogu biti u suprotnosti.

III OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA

Član 1 definiše predstavnika reprezentativnog sindikata vaspitno obrazovne ustanove kao direktanog člana školskog odbora kako bi se postigla bolja obaviještenost zaposlenih i mogućnost uticaja na odlučivanje u organima ustanova.

Povećanje odgovornosti i uticaja zaposlenih, kao i direktna uključenost članova sindikata, rezultiraće efikasnijim sprovođenjem djelatnosti koja je utvrđena zakonom i godišnjim programom rada, ali i unaprijeđivanjem sveukupnog rada predmetnih ustanova. S druge strane, interesi Ministarstva su zaštićeni postojanjem njihovih predstavnika u organima upravljanja u školskim ustanovama.

Ove izmjene i dopune su u potpunosti usklađene sa primarnim izvorima prava Evropske unije: UFEU, Dio treći, politika i unutrašnje akcije unije, Glava XII, obrazovanje, stručno osposobljavanje, omladina i sport, član 165 i 166.

Izmjenom stava 10 ovog člana omogućava se prisustvo većeg broja predstavnika učeničkog parlamenta, odnosno polaznika i predstavnika studenata na sjednicama odbora, što je u skladu sa preporukama Komiteta za prava djeteta na način da se djeca i njihovi stavovi uzimaju u obzir i da im se omogući da svoj stav o pitanjima od interesa slobodno izraze.

Član 2 omogućava zaštitu radnih prava svih kandidata za pozicije direktora i sprječava diskriminaciju po političkoj pripadnosti. Proširivanjem ovlašćenja školskih, odnosno upravnih odbora, na način što im se omogućava direktno učestvovanje u odabiru kandidata za rukovodioce ustanova, pružiće se zaštita onim kandidatima koji možda nisu politički podobni, a svojim ličnim kvalifikacijama zadovoljavaju sve potrebne uslove. Pored toga, smanjiće se politički uticaj i korupcija koji su bili problem prethodnog zakonskog rješenja, koje je za posljedicu imalo da ministri, nepoštujući nalaze Poreske inspekcije, nisu razrješavali brojne kontroverzne direktore koji su bili partijski podobni kadrovi.

Školski, odnosno upravni odbori, svojim sastavom, obezbjeđuju objektivniji pristup prilikom donošenja odluke o izboru i razrješenju direktora ustanove i mogu dati pravu ocjenu stručnosti kandidata, zato što su kompetentni i bliže upoznati sa radom samih kandidata. Takođe, bolje mogu procijeniti kada oni ne postupaju u skladu sa najboljom praksom ustanova i na taj način donijeti odluku o njihovom razrješenju. S druge strane, procjena ministra, formalno filtrirana putem komisije Ministarstva, ne može pružiti dovoljno objektivan pristup. Zbog raznovrsnosti profila u sastavu odbora i raznolikosti u pogledu ovlašćenja koja imaju, bilo bi neutemljeno da ministar ima ključnu i presudnu ulogu prilikom izbora i razrješenja direktora ustanove, bez obzira na to donosi li on tu odluku samostalno ili na predlog bilo kakve komisije. Interesi Ministarstva su dovoljno zaštićeni time što ono ima svoje predstavnike u ovim odborima.

U članu 3 predloženim izmjenama i dopunama u pogledu izbora direktora privatnih i javnih ustanova proces imenovanja direktora biće direktno povezan sa kompetentnošću i zaslugama pojedinca, nezavisno od njihove političke i druge pripadnosti. Ovo rješenje, obuhvaćeno izmjenom i dopunom, korigovaće brojne nepravilnosti prouzrokovane manjkavostima prethodnog rješenja. Konačno, može se očekivati smanjenje stepena korupcije i političkog uticaja na društveni život građana.

U članu 4 predloženim izmjenama garantuje se veće učešće nastavnika u organima odlučivanja, tj. u školskim, odnosno upravnim odborima, kao subjektima koji predstavljaju kanal komunikacije između učenika i školske uprave, a samim tim i rukovodioca obrazovne ustanove. Zakon mora biti ujednačen, a njegove norme ne mogu biti u suprotnosti.

Član 5 uređuje stupanje na snagu ovog zakona. Dakle, ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavijivanja u „Službenom listu”.

IV USAGLAŠENOST SA PRAVNOM TEKOVINOM EVROPSKE UNIJE I POTVRĐENIM MEĐUNARODNIM KONVENCIJAMA

a) Usklađenost prijedloga propisa sa primarnim izvorima prava evropske unije: UFEU, Dio treći, politika i unutrašnje akcije unije, Glava XII. obrazovanje, stručno osposobljavanje. omladina i sport, član 165 i 166-potpuno usklađeno,

b) Usklađenost prijedloga propisa sa sekundarnim izvorima prava Evropske ustanove 32001H0166 Preporuka Evropskog parlamenta i Savjeta od 12. februara 2001. godine, o evropskoj saradnji u području ocjenjivanja kvaliteta školskog obrazovanja (2001/166/EZ).

V FINANSIJSKA SREDSTVA

Za sprovođenje ovog zakona nijesu potrebna posebna sredstva u Budžetu Crne Gore.

VI TEKST ODREĐABA OPŠTEG ZAKONA O OBRAZOVANJU I VASPITANJU

Struktura školskog, odnosno upravnog odbora

Član 73

Školski, odnosno upravni odbor ustanova iz oblasti predškolskog vaspitanja i obrazovanja, osnovnog obrazovanja i vaspitanja, srednjeg opšteg obrazovanja i obrazovanja djece sa posebnim obrazovnim potrebama čine: dva predstavnika Ministarstva, odnosno dva predstavnika opštine, dva predstavnika zaposlenih i jedan predstavnik roditelja.

Školski, odnosno upravni odbor ustanova iz oblasti stručnog obrazovanja čine: dva predstavnika zaposlenih, tri predstavnika Ministarstva, odnosno tri predstavnika opštine za ustanove čiji je osnivač opština, jedan predstavnik socijalnih partnera i jedan predstavnik roditelja.

Izuzetno od stava 2 ovog člana, upravni odbor više stručne škole čine: tri predstavnika zaposlenih, tri predstavnika Ministarstva i jedan predstavnik socijalnih partnera.

Upravni odbor domova učenika, domova studenata i domova učenika i studenata čine: dva predstavnika Ministarstva, odnosno dva predstavnika opštine za ustanove čiji je osnivač opština, dva predstavnika zaposlenih i jedan predstavnik korisnika usluga (stanara).

Školski, odnosno upravni odbor mješovitih srednjih škola i obrazovnih centara čine: tri predstavnika zaposlenih, tri predstavnika Ministarstva, odnosno tri predstavnika opštine za ustanove čiji je osnivač opština i jedan predstavnik socijalnih partnera.

Upravni odbor ustanova za obrazovanje odraslih čine: dva predstavnika Ministarstva, odnosno dva predstavnika opštine za ustanove čiji je osnivač opština, dva predstavnika zaposlenih i jedan predstavnik socijalnih partnera.

Predstavnike Ministarstva bira i razrješava ministar.

Predstavnike zaposlenih bira nastavničko, odnosno stručno vijeće tajnim glasanjem.

Predstavnike roditelja bira savjet roditelja tajnim glasanjem.

Sjednicama školskog, odnosno upravnog odbora može prisustvovati predstavnik učeničkog parlamenta, odnosno polaznika i predstavnik studenata.

Način izbora i razrješanja članova upravnog odbora iz reda zaposlenih u domu učenika, domu studenata, domu učenika i studenata i ustanovama za obrazovanje odraslih utvrđuje se statutom ustanove.

Odredbe ovog člana ne odnose se na privatnu ustanovu.

Nadležnost

Član 76

Školski, odnosno upravni odbor ustanove:

- 1) usvaja program razvoja;
- 2) usvaja godišnji plan rada i izvještaj o njegovoj realizaciji (ostvarivanju);
- 3) razmatra programe i rezultate vannastavnih aktivnosti;
- 3a) donosi odluku o organizovanju školskog sportskog društva, odnosno kluba;
- 4) donosi statut, akt o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta i druga opšta akta;
- 5) donosi godišnji finansijski plan;
- 5a) donosi plan javnih nabavki;
- 5b) donosi odluku o davanju u zakup imovine škole u skladu sa zakonom;
- 6) usvaja periodični i godišnji račun;
- 7) predlaže promjenu naziva i sjedišta ustanove;
- 8) rješava, kao drugostepeni organ, o pravima, učenika, odnosno korisnika usluga, u skladu sa zakonom;
- 9) obavlja druge poslove, u skladu sa zakonom i statutom.

Školski, odnosno upravni odbor odlučuje većinom glasova ukupnog broja članova, ako statutom ustanove nije predviđeno da o pojedinim pitanjima odlučuje druga većina.

Članovi školskog, odnosno upravnog odbora su dužni da zastupaju interese i stavove organa koji su ih izabrali.

Izbor i razrješenje direktora

Član 80

Direktor javne ustanove bira se na osnovu javnog konkursa i podnesenog programa razvoja ustanove.

Konkurs za izbor direktora raspisuje školski, odnosno upravni odbor dva mjeseca prije isteka mandata direktora.

Kandidat za direktora je dužan da, uz prijavu na konkurs, priloži i program razvoja javne ustanove.

Program razvoja javne ustanove podnosi kandidat za direktora na osnovu izvještaja o evaluaciji i samoevaluaciji obrazovno-vaspitnog rada ustanove.

Direktora privatne ustanove bira i razrješava osnivač.

Direktora javne ustanove bira i razrješava ministar.

U postupku izbora direktora javne ustanove ministar obrazuje tročlanu komisiju koja sa kandidatima koji ispunjavaju propisane uslove obavlja usmeni intervju i razmatra priložene programe razvoja ustanove i o tome dostavlja izvještaj ministru.

Javna ustanova dostavlja kompletnu dokumentaciju ministru, u roku od sedam dana od dana završetka konkursa.

Nadležnosti nastavničkog, odnosno stručnog vijeća

Član 89

Nastavničko, odnosno stručno vijeće ustanove:

- 1) bira predstavnike zaposlenih u školski, odnosno upravni odbor;
- 2) utvrđuje zaključnu konačnu ocjenu na kraju nastavne godine, u skladu sa zakonom;
- 3) razmatra i donosi odluke o stručnim pitanjima obrazovno-vaspitnog rada;
- 4) predlaže uvođenje nestandardnih programa i aktivnosti;

- 5) daje mišljenje o godišnjem planu rada ustanove;
- 5a) donosi program organizacije ekskurzije učenika;
- 6) daje mišljenje o osavremenjivanju obrazovno-vaspitnog rada;
- 7) daje mišljenje o oblicima stručnog usavršavanja nastavnika i njihovom napredovanju;
- 8) odlučuje o vaspitnim mjerama iz svoje nadležnosti;
- 9) obavlja i druge poslove, u skladu sa zakonom i statutom ustanove.